

nomult humanista kultúra kiveszéséért a természettudományokat teszik felelőssé, s a természettudomány lényegeként vélik felismerni a durvaságokat, kultúrátlanságot, s a természettudományok visszaszorításával az emberi kultúrának vélnek szolgálni. A „soffőr típusú“ embert veszik a természettudomány produktumának.

E hibás megítélés oka az, hogy sokan nem tesznek különbséget a mély, csupán igazságokat kereső természettudomány, s az arra felépült utilitárius technika között. A természettudomány egyetlen célja a legmélyebb igazságok, a legmélyebb bölcsesség, az Isten megismerése. Ha van felettünk egy magasabb értelem, melynek mindannyian teremtményei vagyunk, úgy az minden bölcseséget nagy művébe, a minket körülvevő világmindenségbe fektette. Így ha a természettudomány a természet törvényeit kutatja, úgy az isteni bölcseséget próbálja megérteni s megismerni azt, melynél mélyebb bölcsesség nincsen. A soffőr típusú ember éppen a természettudomány hiányos művelésének produktuma, aki a természet erőit csak a maguk felületes, utilitárius alkalmazásában ismeri, akit a természet nagyságának ismerete nem tett szerénnyé. Így a természettudomány nemcsak a legmélyebb morális principium, hanem egyúttal az elmének is legjobb élesítője, a nevelésnek, a gondolkodás tanításának legjobb módszere, mert lehet-e a bölcsességnek magasabb iskolája, mint az isteni bölcsesség, melynek útjait a természettudomány van hivatva megvilágítani“.

* * *

Hogy a professzor úr ezen gondolatai Szegeden visszhangra találnak, annak bizonyítéka, hogy a Hamlet előadásunk gárdájának nagyrésze természettudományi kari hallgatókból került ki. (Szerk.)

Beszámoló

a Vegyészkamara eddigi szervezéséről

A „Phlogiston“ a megszervezendő vegyészkamara hivatalos lapja és első kézzelfogható megnyilvánulása a Szegedi Vegyészek egységes, összefogó mozgalmának. A vegyészek megszervezésére az első impulzust a Szegedi Egyetemi Ifjak matematikai csoportja adta. Az első ülésen felmerült szervezeti problémákkal kapcsolatos elgondolások keresztülvitelét a szegedi végzett vegyészek vállalták magukra.

Első és legfontosabb teendőnek látszott összefoglalni a vegyészek kívánságait és orvoslandó sérelmeit. Ezeket újabb ülésen memorandumba foglaltuk, melyet az illetékes minisztériumba juttatunk el. A siker érdekében elengedhetetlenül szükséges, hogy valamennyien egységes álláspontra helyezkedjünk.

Teljes erkölcsi súllyal azonban csak akkor tudunk fellépni, ha minden egyes tudományegyetemet végzett vegyész kötelességének tartja kivenni részét abból a munkából, melynek sikeréhez az egész vegyészközösség vitális érdekei fűződnek.

Elsősorban a tudományegyetemeket kerestük fel, hogy az egyöntetű álláspontot biztosíthassuk. Itt először is a professzori karban keltett igen nagy érdeklődést a vegyészek helyzete. A budapesti Pázmány Péter Tud. Egyetem bölcsészeti és orvostudományi kara, valamint a szegedi Horthy Miklós Tud. Egyetem tanácsa az elmúlt szemeszterben beadvánnyal fordultak az illetékes minisztériumokhoz, melyben a miniszter úr figyelmét felhívták a vegyészek visszas helyzetére és sürgős jogorvoslást kérnek. Tudomásunk szerint a kolozsvári egyetem professzori karának hasonló intézkedése várható.

Személyileg az egyes professzor urak, mint dr. Erdy-Grútz T. és dr. Gróh Gy. budapesti, dr. Imre L., dr. Szabó Z., dr. Vargha L. kolozsvári egyetemi tanár urak messzemenő támogatásukról biztosítottak bennünket. A megbeszélések folyamán, melyeket főleg dr. Gerendás M. és Bite P. egyetemi tanársegédek Budapesten, Debrecenben, illetve Kolozsvárott végeztek, különösen a budapesti professzorok véleménye alapján az a nézet alakult ki, hogy a mérnöki kamara keretén belül is megoldható lenne a vegyészkérdés. A továbbiak folyamán a kérdés csupán az, hogy a mérnöki kamara milyen álláspontra helyezkedik.

Ezalatt Szegeden tovább folytak a szervezéssel kapcsolatos munkálatok.

Érintkezésbe léptünk dr. Rosta L. képviselő úrral, ki a gondolatot magáévá tette. Az ügy érdemleges átvizsgálásával kapcsolatban a közeljövőben fogadja a Szegedi Vegyészek küldöttségét. Ugyanekkor a Hivatásszervezet illetékes budapesti referense előtt ismertettük törekvéseinket. A szakvéleményezés folyamatban van.

Körlevelet bocsájtottunk ki, amelyben — legyen szabad ezt itt ismételtlen leszögezni — a legnyomatékosabban felhívtuk jelentkezésre mindazokat a tudományegyetemet végzeteket, kik a kémiából, mint főtantárgyból doktori képesítést nyertek; név, lakhely, foglalkozási hely és viszony határozott és pontos feltüntetésével. Kérjük továbbá annak feltüntetését, hogy a fennálló törvények értelmében zsidónak tekinthetők-e avagy nem.

Hogy a vegyészek tömörülésének megoldása lehetséges-e vagy sem a mérnöki kamarán belül, a kérdés eldöntését illetőleg maga a mérnöki kamara kompetens. Ismételtlen hangsúlyozni kívánjuk, nincs szándékunkban kétségbe vonni a vegyészmérnöki képesítés üzemi elsőbbségét, de ugyanakkor a kutató munka területén elsősorban a tudományegyetemi

doktori képesítést nyert vegyész jöhet számításba. Mivel pedig a kutató és üzemi munka szorosan összefügg egymással, a vegyészdoktor és a vegyész mérnök nem verseny, hanem munkatársak.

A Szegeden működő Vegyész kamarai Bizottság készséggel ad bármilyen közelebbi felvilágosítást a vegyészszervezeti kérdésekkel kapcsolatban és örömmel venné, ha minél többen bekapcsolódnának a szervezés nehéz és fárasztó munkájába. Törekvéseink nem öncélúak, hiszen nem közömbös a nemzetgazdaság szempontjából sem, hogy a vegyészeti ipar, mely korunk egyik leghatalmasabb ipara, milyen erővel rendelkezik s kik az irányítói.

T. B.

Dr. HEGEDÜS ISTVAN:

Mit várhatunk

és mit kérhetünk a Vegyész kamarától?

Az egyes foglalkozási ágak dolgozóiból szervezett intézmények az állam uralmi rendszerétől függő szerepet töltenek be.

Parancsuralmi államban az államgépezet szerves részét alkotó kényszertársulások, azaz a tagság az egyének akaratától függetlenül kötelező s feladatuk a szellemiség és a termelés irányítása, illetve ellenőrzése.

Hivatásrendi államban ugyancsak kényszertársulások, de főfeladatuk az illető szakcsoport és az állami közösség érdekeinek egyeztetése. Mint az államhatalom mellé rendelt hivatalos szervek, részt vesznek a termelés irányításában.

Parlamentáris államszervezetnél az ú. m. kamarát a dolgozók maguk alakítják meg s törvényes jóváhagyás mellett maguk tartják fenn. Az illetékes minisztériumokon keresztül az államhatalomnak van alárendelve s adott esetben kérvénnyel, beadvánnyal, szakvéleménnyel csak megpróbálhatja annak elhatározását befolyásolni. A mai kamara feladata csaknem kizárólagosan anyagi és erkölcsi érdekvédelem. Bizonyos szakképzettség megkívánásával, munkálkodásuk ellenőrzésével, a tisztességtelen verseny megakadályozásával, belső ügyekben tárgyilagos ítéleteivel, fegyelmi határozataival, kifelé komoly szakvéleményekkel s nem utolsósorban az illető szakcsoport érdekében kifejtett tájékoztató munkával tagjainak kétségtelesen erkölcsi súlyt és tekintélyt ad. Anyagi előnyt azonban a kamarai tagság csak akkor jelent, ha már a megalakuláskor, vagy a fennállás későbbi folyamán, éppen a fentemlített er-